

7.5.2019

Kuvat: Papunet

Kommentteja korkeakoulussa opiskelevilta ja opiskelleilta Etelä-Savon ELO-johtoryhmään ja kauppakamarin koulutusvaliokuntaan 7.5.2019 Juvalla

Tampereella opiskeleva 30.4.2019

Olen reilu parikymppinen Mikkelistä lähtöisin oleva opiskelija. Opiskelen kolmatta vuotta Tampereen yliopistossa yhteiskuntatutkimusta. Työskentelen opintojeni ohella tutkimusassistenttina Taloustutkimuksella ja aloitan työharjoittelun tulevana kesänä Sisä-Suomen poliisilaitoksella.

Olen ollut jatkuvasti työelämässä mukana opintojeni ohella eri toimeksiantajilla. Olen siis päässyt tutustumaan Tampereen työelämän tarjontaan suhteellisen monipuolisesti. Opintojeni edetessä myös harjoittelupaikat ovat alkaneet olla ajankohtaisia ja niistäkin minulle on syntynyt jonkinlainen käsitys. Omasta näkökulmastani Tampereen työ- sekä harjoittelupaikkojen tarjonta suhteessa tarpeeseen on heikko. Tämän vuoksi moni opiskelija hakeutuu kesäksi, tai jopa muuttaa kokonaan maisterivaiheessa pääkaupunkiseudulle.

Miten Etelä-Savo voisi hyödyntää tällaista tilannetta? Mielestäni vastaus on loppupeleissä suhteellisen yksinkertainen: tarjoamalla monipuolisia ja haastavia harjoittelu- tai työpaikkoja opiskelijoille. Opiskeluiden aikana on vielä yleistä, että nuoret palaavat kesäksi kotiseudulleen tekemään töitä ja säästämään rahaa. Jo tässä vaiheessa tulisi tunnistaa, kuinka tärkeää on saada nuoret palaamaan yhä uudestaan edes kesän ajaksi kotikaupunkiinsa. Suurien kaupunkien ongelma on pieni tarjonta työmarkkinoilla sekä kallis asuminen. Siksi Etelä-Savossa tulisi kääntää tarjonta pääläelleen tarjoamalla laajempaa työllistymismahdollisuuksia ja halvempaa vuokra-asumista. Opiskelijat arvostavat näinkin yksinkertaisia asioita miettiessään, millaiset valinnat ovat heidän tulevaisuutensa kannalta edukkaampia.

On tärkeää erityisesti jatkuvuuden kannalta ”ottaa kiinni” esimerkiksi mikkeliiläisistä nuorista siinä vaiheessa, kun he ovat vielä opiskelijoita. Nuoren on huomattavasti helpompaa palata takaisin ja tuoda oma osaamisensa Etelä-Savoon, jos on saanut jonkinlaista kosketuspintaa työelämään ennen valmistumista. Valmistumisen jälkeen houkutus lähteä muiden mukana pääkaupunkiseudulle on korkeampi, jos ei kykene hahmottamaan pienemmän kaupungin tarjoamia mahdollisuuksia, eikä ole pystynyt verkostoitumaan aiemmin.

Uskaltakaa rohkeasti haastaa opiskelijoita ja laittaa heitä isoihin saappaisiin. Kevään koittaessa jokainen heistä haaveilee paikasta, jossa he pääsisivät oppimaan uutta ja kehittymään ammatillisesti. Tuokaa enemmän esiin pienten paikkakuntien etuja ja näyttäkää, että Etelä-Savo kykenee tarjoamaan parempaa alustaa kasvaa ja kehittyä työelämää ajatellen. Isot kaupungit ovat pullollaan ahkeria, fiksuja ja motivoituneita nuoria, jotka joutuvat pettymään suppean tarjonnan vuoksi ja menemään työpaikkoihin, jotka eivät vie heitä elämässä eteenpäin. Nämä nuoret ovat enemmän kuin valmiita lähtemään muualle, minkä vuoksi tämä tilanne tulisi nähdä suurena mahdollisuutena. Näyttäkää heille, että ruoho on vihreämpää aidan toisella puolella ja pienillä paikkakunnilla on suuria mahdollisuuksia.

Kuopiolaistunut työssä oleva maisteri 30.4.2019

Olen kuukautta vaille kolmekymmentävuotias teatteritaiteen maisteri Juvalta. Olen syntynyt ja kasvanut elämäni ensimmäiset 15 vuotta Remojärvellä lypsylehmätillalla, Juvan kunnassa, Etelä-Savon sydämessä. Muutin ensimmäistä kertaa kotipaikkakunnaltani vuonna 2005 valuessani viitostietä pitkin lukioon Mikkeliin. Silloiseen paikkakunnanvaihdokseen vaikuttivat omalta osaltaan myös harrastukseni - viulunsoitto, laulu ja jalkapallo - joille löytyi kaupungista hedelmällisemmät puitteet. Kotona koulutuksen merkitystä on korostettu aina. Kirjoitusten jälkeen vuonna 2008 opiskelin vuoden musiikkiteatteria Lahdessa, jonka jälkeen ovet Tampereen yliopiston näyttelijäntyön laitokselle aukenivat. Viisi vuotta ahkerasti opiskeltuani valmistuin näyttelijän ammattiin keväällä 2014. Jatkoin hetken töitä Tampereella, josta muutin kiinnitykselle Kotkaan, sieltä freelanceriksi Helsinkiin ja nyttemmin Kuopioon. Joitakin kesiä asuin myös Joensuussa kesäteatterin houkuttelemana. Paikkakunnat ovat siis lähes vilisseet silmissä Juvalta lähdön jälkeen, josta on kiittäminen omaa ammatinvalintaani.

Suomessa ei ole niin pientä pitäjää, etteikö siellä teatteria harrastettaisi, varsinkin kesäisin. Ammattiteattereita on kuitenkin harvassa. Nuoret vastavalmistuneet näyttelijät ja ohjaajat haluavat Helsinkiin freelancereiksi, sillä siellä on heidän mielestään mielenkiintoisimmat toimijat ja tekijät, suuren profiilin tuotannot sekä kaikki valtamediat. Kaupunginteatterit nähdään plyysiverhottuina pölykoneistoina, jotka reagoivat hitaasti yhteiskuntaan tarjoten vain vähän mielenkiintoista ohjelmistosisältöä. Veikkaan kuitenkin, että jos nykyinen työpaikkani, Kuopion kaupunginteatteri, teleportattaisiin sellaisenaan Helsingin Rautatientorille, vaikka juuri sopivasti Kansallisteatterin kylkeen, tänne olisi

tunkua. On siis turhaa yrittää kieltää juuri paikkakuntakeskeisyyden merkitystä teattereista puhuttaessa.

Minä kuitenkin astuin kaksi vuotta sitten siihen pelottavaan pohjoiseen vievään junaan määränpäänäni Kuopio. Mikä vimma minut siihen ajoi? Vastaukseni on: tarjottu oman alan työ. Valmistumiseni jälkeen kaikki paikkakunnanvaihdokseni ovat olleet työlähtöisiä. Minua motivoi työnteko, se, että saan todella näytellä, enkä vain runoilla apurahahakemuksia ja haaveilla siitä. Kuopion kaupunginteatterissa saan tehdä haastavia rooleja kuutena päivänä viikossa sekä ahmia vastuuta kuukausipalkalla. Etelä-Savosta vastaavanlaista yhtä suurta repertuaariteatteria ei löydy. En koe tarvetta vertailla eteläsavolaista Mikkelin teatteria Kuopion kaupunginteatteriin sen enempää, sillä ne painivat eri sarjoissa niin vuosibudjetillisesti, kävijämäärällisesti kuin henkilötyövuosissakin mitattuna. Tällä hetkellä olen kiinnostunut työskentelemään siinä isommat puitteet tarjoavassa firmassa.

Olen sen ikäinen, että sosiaalinen mediani täyttyy ikätovereideni lataamista pienten varpaiden kuvista sekä laseista kuohuvaa asuntokauppadokumentin yllä. Nämä samat ihmiset ovat myös niitä ihmisiä, jotka ilmoittavatkin, että lapsi syntyi Mikkelin keskussairaalassa, ja että unelmien mäntymaisema löytyi viitostien varresta. He ovat paluumuuttajia, niitä jotka ovat kasvaneet eteläsavolaisten arvojen keskellä, eikä niitä siksi voi missään muualla täyttää. On harmi asua Helsingissä, jos kaipaa koko ajan metsää. On ikävää tähyillä Näsijärveä, jos haaveilee saimaannorppahavainnosta. Eikä kunnon lörtsyjäkään saa kuin Lippakioskilta Savonlinnasta. Itse olen vielä siinä pisteessä, että ura laittaa minut pakkaamaan ja purkamaan tavaroitani erinäisissä osoitteissa toivottavasti pitkin Suomea, mutta olen jo puolihuolimattomasti maalailut tulevaisuutta biisonilauman keskellä, jossain järvisessä maisemassa, jossa kukaan ei häiritse. Eikä se edes ole tärkeintä, ettei kukaan häiritse, vaan se maisema. Ja se maisema on tuttu - aivan niin kuin olisin ollut siellä ennenkin. ;)

Kauppätieteen maisteri, töissä Helsingissä 28.4.2019

Lapsuus ja nuoruus Etelä-Savossa: Asuin vanhempieni luona Koikkalassa aina lukion jälkeiseen kesään asti. Huolimatta siitä, että asuin melko kaukana palveluista (kauppa 25km), olin siitä onnekas, että meillä oli harrastustoimintaa alakouluaikaan myös kotikylällä (4H, partio) ja että vanhemmat jaksoivat kuskata Juvan keskustaan harrastamaan läpi vuosien. Harrastuksiin kuului mm. erilaisia liikuntalajeja ja musiikkiopiston toimintaa, puhumattakaan paikallisesta erikoisuudesta, Juvan lukioteatterista. Olen aina halunnut tehdä ja harrastaa paljon ja näin jälkikäteen ajatellen Juva tarjosi tähän riittävät mahdollisuudet ja rennon ilmapiirin.

Koulu ja opiskelu: Alakoulu Koikkalan kyläkoulussa, yläkoulu ja lukio (valmistuminen 2012) Juvan keskustassa, KTM-tutkinto Aalto-yliopiston Kauppakorkeakoulussa pääaineena rahoitus (valmistuminen kevät 2018)

Työ: Nykyinen vakituinen työnantaja on PricewaterhouseCoopers Oy (globaali PwC brändi), jossa työskentelen erilaisissa neuvonantotehtävissä

yrittäjäkauppoihin liittyen (esim. kaupallinen ja taloudellinen due diligence työ). Olen PwC EDGE Deals Graduate ohjelmassa, mikä tarkoittaa että vaihdan työtehtäviä yrittäjäkauppoihin liittyvissä tiimeissä talon sisällä noin parin vuoden ajan.

Minkä syiden takia palaisin takaisin Etelä-Savoan? Tai miksi on todennäköistä, että en palaa Etelä-Savoan?

On todennäköistä, että en työikäisenä palaa Etelä-Savoan asumaan, sillä minua kiinnostavaa työtä kuten yrittäjäkauppaneuvonantoa ja strategiakonsultointia voi tehdä isossa mittakaavassa käytännössä ainoastaan Helsingissä. Suomi on pieni maa ja paras osaaminen ja parhaat työnantajat alallani ovat kaikki Helsingissä.

Mitkä asiat tulevaisuudessa vahvistaisivat päätöksentekoa palata Etelä-Savoan? Mitä alue eli esim. viranomaiset, oppilaitokset, yritykset ym. voisivat tehdä hyväkseni, jotta päätös vahvistuisi? Miten työelämän (esim. teknologia) pitäisi muuttua, jotta palaisin Etelä-Savoan?

Teknologia mahdollistaa jo nyt etätöiden, mutta etätö on pitkälti kulttuuri- ja työtapasäilytyksenä työnantaja- ja asiakasyrityksissä. Koska kasvokkain tapahtuva kommunikointi on lähes aina tehokkaampaa, miellyttävämpää ja aika ajoin välttämätöntä alallani, niin Etelä-Savon ja Helsingin välillä edestakaisin matkustaminen ei ainakaan itseäni houkuta tällä hetkellä. Toki ei voi tietää, miltä työelämä ja teknologia näyttää 10 v päästä.

Omalla kohdalla en usko että viranomaisten, yritysten tms. toimet vaikuttavat päätöksiini lähivuosina, mutta yleisesti ottaen uskoisin että hyviä joskin tuttuja keinoja houkutella nuoria työikäisiä Etelä-Savoan ovat laadukas ja kohdennettu markkinointi (esim. miten perheen X elämä muuttui muuttaessa suuremmasta kaupungista Etelä-Savoan paikkaan Y), yritystoiminnan tukeminen ja erityisosaamisen kehittäminen (tunnistetaan seudun vahvuudet ja panostetaan niihin oppilaitosten ja yritysten yhteistyöllä). Erityisesti, jos E-S:ssa on jonkin alan tai asian huippuosaamista, niin se kannattaa aina tuoda esiin.

- Moniin nuoriin myös varmasti vetoaa maaseudun rauhallisuus ja turvallisuus – pienempi kaupunki tai kylä voi olla ainutlaatuinen ja idyllinen paikka kasvattaa lapset (itse koen ehdottomana vahvuutena sen, että olen kasvanut maaseudulla).
- Pk-seudun asukkaita ajatellen, asumisen hintataso on kestopuheenaihe ja itse jos toinenkin aina silloin tällöin miettii että mitä järkeä maksaa asumisesta niin paljon täällä, kun saisi jotain ihan muuta samaan hintaan jossain muualla. Muiden asioiden lisäksi tämä on ihan validi myyntipointti niin Etelä-Savon kuin monen muun alueen puolesta. E-S on kuitenkin kohtuullisen matkan päässä myös pk-seudusta.
- Vielä yksi mieleen tullut asia liittyy lasten ja nuorten harrastustoimintaan – jota itse pidän yhtenä tärkeimmistä vetovoimatekijöistä. Moni harrastus saattaa etenkin pienillä paikkakunnilla nojata yksittäisiin vapaaehtoisin henkilöihin/vanhempiin/valmentajiin jne. ja on tärkeää, että he saavat työstään tunnustusta. Rahallisesti hyvin pienikin tunnustus voi kannustaa heitä jatkamaan toiminnassa, kun he käyttävät aikaansa ja osaamistaan

lasten ja nuorten toimintaan (eivätkä välttämättä saa panoksestaan täyttää rahallista korvausta).

Miten osaamistani voisi hyödyntää Etelä-Savossa?

- Tällä hetkellä tuskin mitenkään, mutta uskoisin että kun osaamiseni tulevina vuosina karttuu, niin minulla saattaa olla erityisosaamista yrityskaupoista, jota voinee silloin jakaa jollain tavalla aiheesta kiinnostuneilla.

Aalto-yliopistossa väitöskirjaa tekevä sähkötekniikan ja lääketieteellisen tekniikan alalta 3.5.2019

Minkä syiden takia palaisin takaisin Etelä-Savoon opintojeni jälkeen?

Olen syntynyt ja asunut elämäni ensimmäiset 19 vuotta Etelä-Savossa Mikkelissä. Nyt olen opiskellut ja ollut töissä pääkaupunkiseudulla jo kohta 9 vuotta, mutta koen silti edelleen vahvasti olevani mikkeliäinen. Olen myös usein pohdiskellut mahdollisuutta palata Etelä-Savoon. Vaikka olenkin tottunut elämään kehä kolmosen eteläpuolella, tunnen usein että vasta viikonloppuviisi-illalla vanhempieni luona Mikkelissä pystyn hengähtämään ja latautumaan. Järvi-Suomessa elämä on jotenkin leppoisampaa, ihmiset ovat aidompia ja välimatkat sopivan lyhyitä. Rakastan kotiseutuni luontoa ja järvimaisemia. Täällä etelässä puhutaan paljon merestä ja sen ihanuudesta, mutta minulle järvet ovat aina olleet tutumpia ja kauniimpia. Hieman harvempi asutus, oman rauhan mahdollisuus, luonnon läheisyys ja rauhallisempi elämänrytmi houkuttelevat palaamaan.

Mitkä asiat tulevaisuudessa ja nyt vahvistaisivat päätöksentekoa palata Etelä-Savoon?

Sekä nyt että tulevaisuudessa mahdollisuuksiani palata Etelä-Savoon vahvistaisi koulutustani vastaavien työpaikkojen syntyminen alueelle. Tämä ei kuitenkaan näyttäisi tällä hetkellä kovin realistiselta tulevaisuudelta, Etelä-Savosta kun ei löydy yliopistoa, yliopistollista sairaalaa tai muita tutkimuslaitoksia, joihin minun olisi tekniikan tohtorin koulutuksella mahdollista työllistyä. Tätä olen harmitellut usein, sillä monessa muussa suhteessa tiedän viihtyväni Etelä-Savossa pääkaupunkiseutua paremmin. Tällä hetkellä kuitenkin käytännössä kaikki työllistymismahdollisuuteni ovat täällä etelässä.

Työpaikan lisäksi arvostan toki myös hyviä palveluita, joita löytyy tarpeeksi läheltä. Vaikka pidän omasta rauhasta, en viihdy myöskään liian kaukana sivistyksestä ja haluan pitää palvelut käden ulottuvilla. Harrastan myös paljon liikuntaa ja onkin ollut kiva seurata Mikkelin kehittymistä tässä asiassa mm. Saimaa Stadiumin myötä. Tällaista kehitystä, eteenpäin menemistä ja uudistushalua haluaisin nähdä tulevaisuudessakin Etelä-Savon alueella.

Mitä alue eli esim. viranomaiset, oppilaitokset, yritykset ym. voisivat tehdä hyväkseni, jotta päätös vahvistuisi?

Minun tapauksessani päätökselle ei oikeastaan tarvittaisi muuta vahvistusta kuin se, että minulle olisi työllistymismahdollisuus Etelä-Savossa.

Nämä kolme asiaa saavat minut Etelä-Savoon!

- Mahdollisuus työllistyä
- Palveluiden määrästä ja laadusta huolehtiminen
- Kehittymisen ja eteenpäin menemisen ilmapiirin säilyminen

Helsingin yliopistossa opiskeleva 24-vuotias 6.5.2019

Minkä syiden takia palaisin takaisin Etelä-Savoon opintojeni jälkeen?

Olen alun perin kotoisin Mikkelistä ja muutin neljä vuotta sitten Helsinkiin opiskelemaan. Olen ensimmäisen vuoden maisteriopiskelija Helsingin yliopistosta pääaineeni kuluttajaekonomia. Koulutusohjelmastani valmistutaan erilaisiin asiantuntija-, koulutus- ja tutkimustehtäviin. Varmasti suurin syy kotiseudulleni palaamiseen olisi mielekkään työpaikan löytäminen. Lisäksi olen viettänyt valtaosan tähänastisesta elämästäni Etelä-Savossa, joten myös tuttu ympäristö ja luonnonrauha olisivat keskeisiä houkuttimia muuttaa takaisin kotiseudulle. Nykyiseen asuinkaupunkiini Helsinkiin verratessa Mikkelin ehdottomia etuja ovat lyhyemmät etäisyydet, yhtenäinen keskusta-alue, ruuhkaton liikenne ja yleisesti ottaen rauhallisempi ja leppoisampi elämäntyyli. Näiden lisäksi myös taloudelliset kannustimet, kuten edullisemmat asumiskulut painaisivat varmasti vaakakupissa eri asuinkaupunkeja verratessa.

Toisaalta yksi isoimmista kynnyksistä paluumuutolleni on puuttuvat ihmissuhteet. Opiskeluiden myötä oma sosiaalinen verkosto on muotoutunut melko vahvasti pääkaupunkiseudulle ja myös vanhat mikkeliiläisystävät ovat muuttaneet opiskelemaan Etelä-Savosta eri puolille Suomea. Tuntuisi siis melko suurelta muutokselta aloittaa uudestaan ilman valmiita verkostoja.

Mitä alue eli esim. viranomaiset, oppilaitokset, yritykset ym. voisivat tehdä hyväkseni, jotta päätös vahvistuisi?

Toivoisin asuinkaupungiltani eläväistä kaupunkikulttuuria ja monipuolisia vapaa-ajanviettomahdollisuuksia. Toisaalta on ilahduttavaa nähdä, että Mikkelissä on tapahtunut viimeisten vuosien aikana jo paljon positiivisia uudistuksia, kuten Saimaa Stadiumi ja keskusta-alueen palvelutarjonnan monipuolistuminen.

Nämä kolme asiaa saavat minut Etelä-Savoon!

Koulutusta vastaava työpaikka, luonnonrauha, eläväinen kaupunkikulttuuri